

17. Državni stručni skup *Istra u Domovinskom ratu*, Pula: Hotel »Pula«, 25. – 27. veljače 2025.

Agencija za odgoj i obrazovanje i Hrvatski memorijalno-dokumentacijski centar Domovinskog rata organizirali su 17. državni stručni skup »Istra u Domovinskom ratu«, koji je održan u Puli (Hotel »Pula«) od 25. do 27. veljače 2025. Stručnom skupu nazočilo je stotinjak učitelja i nastavnika povijesti iz cijele Hrvatske, a predavanja je održalo devetnaest izlagača. Među izlagačima, uz znanstvenike, našli su se svjedoci i akteri ratnih zbivanja te nastavnici povijesti koji su pokazali kako se tema Domovinskoga rata može integrirati u nastavu Povijesti.

Prvi dan skupa, nakon službenog otvaranja i pozdravnih govora, svojim predavanjem »Istra u Domovinskom ratu« otvorio je prof. dr. sc. Darko Dukovski. Svojim je izlaganjem dao kontekst vremena, istaknuo specifičnosti političkih i vojnih prilika u Istri te je upozorio na problematiku istraživanja Domovinskoga rata općenito. Također je govorio i o istarskim postrojbama i njihovu ratnom putu. Nakon uvodnoga predavanja uslijedilo je predavanje prof. dr. sc. Nevija Šetića »Demokratske promjene u Istri početkom 1990-ih« u kojemu je iznesen pregled i kontekst političkih događaja u Istri od 19. stoljeća do početka 1990-ih. Nakon dvaju uvodnih predavanja, koja su dala kontekst događaja u Istri od 1991. do 1995., uslijedila su dva izlaganja časnika HV-a i sudionika Domovinskoga rata. Brigadir Davor Gregorović u svojem je izlaganju »119. brigada HV-a Pula u Domovinskom ratu« govorio o ratnom putu 119. brigade HV-a, a bojnik Renato Kalac u svom je izlaganju »154. brigada HV-a / 154. domobranska pukovnija Pazin« govorio o ratnom putu 154. brigade / domobranske pukovnije HV-a. Posljednje je predavanje prvoga dana skupa održala doc. dr. sc. Ana Holjevac Tuković. Ona je u svojem predavanju pod naslovom »Prognanici i izbjeglice u RH tijekom Domovinskoga rata« govorila o zbrinjavanju prognanika i izbjeglica na prostoru Republike Hrvatske. Prvi je dan skupa okončan obilaskom stare pulske jezgre i Arene, pod stručnim vodstvom dr. sc. Igora Jovanovića.

Drugi je dan skupa započeo izletom u Nacionalni park Brijuni. Predavanja su počela u popodnevnim satima, a najveći je dio bio posvećen izlaganjima sudionika koji su iznosili vlastita iskustva. Prvi je govorio Boris Tončinić, sudionik obrane Vukovara i ratni načelnik PU istarske. U svojem se izlaganju, naslovljenom »Odlazak JNA iz Pule«, dotakao svojih iskustava iz Vukovara, kao i iskustava iz Pule i kaotične situacije koja je vladala u mjesecima prije odlaska JNA. U izlaganju naslovljenom »SJP PU Istarske »BAK«« jedan od ratnih zapovjednika postrojbe, Slavko Jereb, govorio je o ulozi i ratnom putu Specijalne jedinice policije PU istarske »BAK«. Poručnik bojnoga broda Ivan Franinović u svom je izlaganju pod naslovom »Ratna luka Pula i postrojbe« govorio o ustrojavanju Ratne luke Pula i postrojbama koje su joj pripadale. Izlaganje pod naslovom »Zrakoplovna baza Pula u Domovinskom ratu« održao je dr. sc. Slaven Ružić koji je govorio o ustrojavanju i djelovanju 92. Zrakoplovne baze Pula. Natporučnik Boris Ružić u svojem je predavanju »1. i 2. domobranska pukovnija Pula« govorio o ustroju navedenih postrojbi. Karlo Godina, ratni zapovjednik 1. voda 271. satnije mornaričko desantnog pješništva »Vanga«, u izlaganju pod naslovom »271. SMDP »Vange Pula« govorio je o ratnom putu postrojbe na Južnom

bojištu. Završna su dva predavanja drugoga dana održali dr. sc. Vedran Dukovski i dr. sc. Ante Nazor. U izlaganju naslovljenom »Zbrinjavanje prognanika i izbjeglica u Istri tijekom Domovinskoga rata« Dukovski je govorio o važnosti Istre u tom segmentu i o ulozi koju je odigrala tijekom Domovinskoga rata prvenstveno kao logistička baza za prihvata prognanika i izbjeglica te za slanje pomoći. Također je govorio o problemima oko prihvata prognanika i izbjeglica, njihovoj asimilaciji, zahvalnosti, ali i o negativnim stranama prihvata prognanika i izbjeglica. Drugi je dan skupa zaključio dr. sc. Ante Nazor predavanjem pod naslovom »Brijunski sastanci, srpanj 1995.« u kojem se osvrnuo na problematiku Brijunskih sastanaka 1995. godine.

Treći je dan skupa bio predviđen za izlaganja nastavnika i učitelja koji su primjerima iz prakse pokazali na koje je načine moguće obrađivati temu Domovinskoga rata u nastavi, odnosno temu Domovinskoga rata u Istri. Učitelj Povijesti u OŠ Veli Vrh Pula dr. sc. Igor Jovanović obradio je i predstavio temu pod naslovom »Članovi Zajednice tehničke kulture Grada Pule i Istarske županije u Domovinskom ratu«. Kristina Pavletić Prodan, učiteljica Povijesti u OŠ »Vazmoslav Gržalja« Buzet, održala je predavanje o temi »»Ko Buzećani, takovih još ni« – Buzećani u Domovinskom ratu«. Učiteljice Povijesti Valentina Milohanić i Monika Zuprić u OŠ Tar-Vabriga održale su predavanje o temi »Utjecaj Domovinskoga rata na rad OŠ Tar«, a nastavnici Povijesti iz Pazinskoga kolegija – klasične gimnazije mr. sc. Daniel Bogešić i Sandra Sloković održali su izlaganje o temi »154. brigada HV-a« i zaključili ovaj skup.

Vedran Dukovski